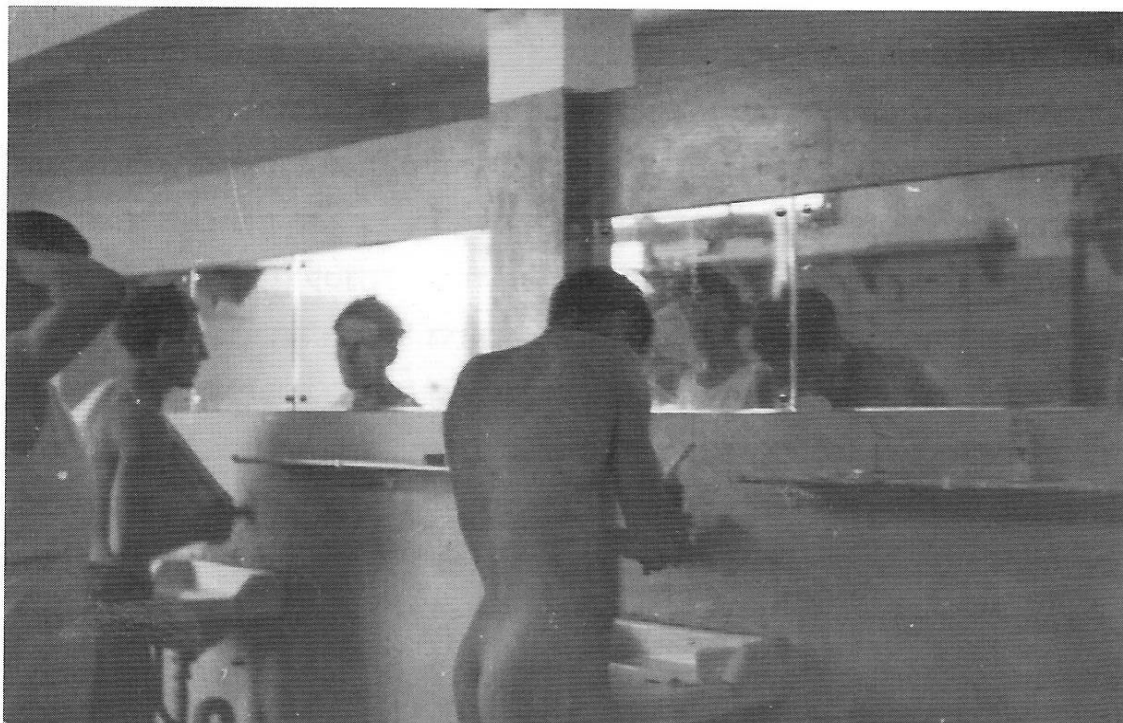

העשור הראשון

2 לזכר הקבקים או בלדה למקלחת הקיבוצית

עוד תמונה באוסף, גם היא לא מבית העמק, מחזירה אותנו לעשור הראשון של בית העמק.

התמונה למעשה מתארת את המקלחת הציבורית כפי שהייתה אצלנו ב"ביתן הסניטרי" בשנת 1957. המצב עד אז היה שונה לחלוטין.

במרכז 'המחנה' עמד מבנה עץ מכוסה פח גלי שהכיל את המקלחת הציבורית וגם את המכבסה. לידו עמד מגדל המים מפלדה, המקור היחידי למים זורמים בקיבוץ דאז.

המגדל המקורי מעץ – 1950 ועוד לפני הקמת המכבסה (צילומים: אשר ארני)

המקלחת הייתה מחולקת לשני חדרי רחצה, לבנים ולבנות. בכל חדר היו שני כיורים עם מראות, ספסלים, קולבים ובצמוד וקצת מוגן, משטח המקלחות עם שלושה מזלפים. ליד הכניסה המוסתרת, משמאל ומימין, נמצאה ערימה של קבקבי עץ עם רצועת גומי (חתוכה מפנימית של גלגל) לשימוש המתרחצים ומתוצרת נגרית בית העמק. קיר הפח המשותף היה מנוקב בחורים, בגובה הנכון והיו מספרים על פלוני שבילה לא מעט זמן בתצפיות...

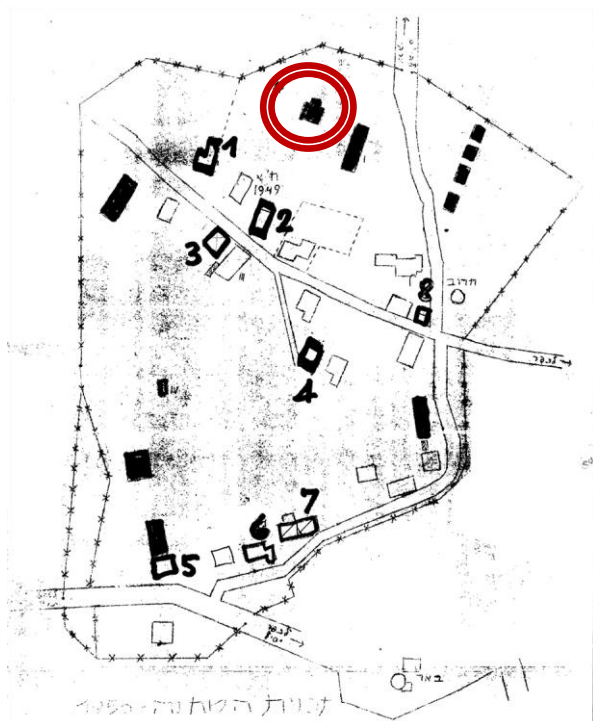
המים החמים במקלחות סופקו על ידי דוד עם מבער שעבד על סולר שגם שירת את המכבסה הצמודה. בבריז הכיורים היו רק מים קרים שהפכו לרותחים בקיץ לאחר שעברו בשמש מרחק מה בצינור ההספקה החיצוני - בחורף, כמובן, הגילוח נעשה במים קרוב לקפואים...

המקלחת הציבורית, למרות חלוקתה בין בנים ובנות, היוותה, הלכה למעשה, את הפרלמנט של הקיבוץ הצעיר. כאן נדונו כל העניינים באמת חשובים ולא פעם בהשתתפות פעילה משני הצדדים. מספרים על חבר שמתוך התרגשות לנושא יצא החוצה בכל הדרו עד שסחבו אותו בחזרה להתלבש.

ניקיון המקלחת היה באחריות "הסניטרית" והמלאכה לא הייתה פשוטה, בעיקר לא בחורף כשהרצפה, לאחר שעת הרחיצה, הייתה מכוסה בבוב, סבון וגם סכיני גילוח.

המקלחות היו מחוברות לרשת ביוב מאוד פרימיטיבית אליה זרמו מי דלוחין גם מהמכבסה וכמובן מהמטבח הקרוב. המים זרמו אל בור ספיגה שהיה ממוקם כ 50 מ' צפונה מהמקלחות וקצת מזרחה לצריפים השוודיים וגרם לא פעם להצפות ויתושים.

מפת המחנה משנת 1950

צריפי הקיבוץ

המקלחת הציבורית

בתים ערביים קיימים היום

1 מחסן

2 תרגום

3 הבית הדו-קומתי - המוזיאון

4 מחסן נוי

5 גנרטור

6 הנחלת החשבונות

7 תמחיר - לשכה טכנית

8 פרפרים

פרדי - ותודה לחביבה, ג'ו, גילי ופלורה